УДК 331.5
Пуліна Т.В.[1] , Шаповалов Ю.А.[2]
[1] д-р екон. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»
[2] асп. НУ «Запорізька політехніка»

РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ОСНОВНІ ТРЕНДИ НА МАЙБУТНЄ

Від початку повномасштабного вторгнення кількість вакансій скоротилась у понад 10 разів, коли конкуренція серед шукачів роботи зросла у більш ніж 7 разів. Але на початку 2023 року конкуренція стала наближатись до показників норми, а в подальшому зменшувалась.

У результаті у 2023 року переважна більшість роботодавців стикаються з кадровою нестачею. Ця ситуація погіршується нерівномірним відновленням ринку праці в різних регіонах і секторах.

У 2023 році найбільш гостра конкуренція серед шукачів роботи була у Київській, Харківській та Вінницькій областях. Втім, Закарпатська, Чернівецька та Херсонська області щомісяця мають найнижчий рівень конкуренції. Як бачимо, роботодавці в прифронтових і західних регіонах можуть зіткнутися з нестачею кадрів. У першому випадку труднощі з наймом пов'язані з тим, що люди змушені переїхати в безпечніші райони або за кордон. Для інших підбір персоналу ускладнюється жорсткою конкуренцією серед роботодавців.

Так, найменше всього відгуків впродовж 2023 року отримували вакансії лікарів та робітничі спеціальності. Серед основних причин такого дефіциту кадрів, експерти відокремлюють мобілізаційні заходи та міграцію, в тому числі і за кордон.

У 2023 році по всьому світі і в Україні був тренд на повернення співробітників в офіс. Хоча реальність в Україні зовсім інша, ніж у світі, ідея відмови від віддаленої роботи актуальна. При цьому погляди роботодавців і шукачів на це питання дуже різні. В грудні на сайті work.ua було проведено опитування «Чи планує ваша компанія у 2024 році повертати до офісів співробітників, які працюють віддалено?» [1]. Результати цього опитування зображено на рисунку 1.

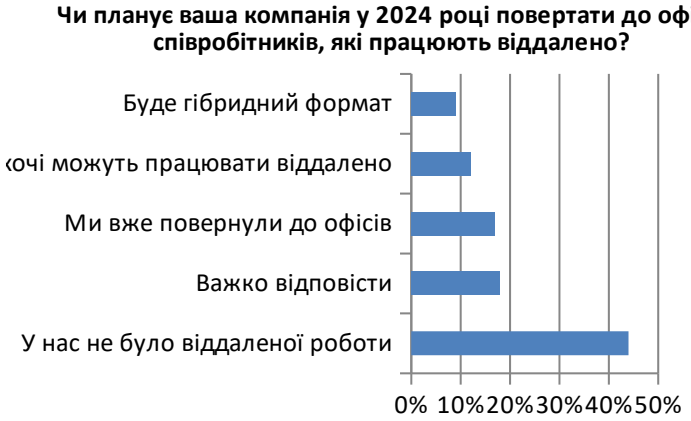

Рисунок 1

З іншого боку, опитування, яке проводилось на сайті work.ua у грудні 2023 року, показує, що суттєва частина шукачів обирають формат віддаленої роботи, що зображено на рисунку 2.

Рисунок 2. Опитування сайту work.ua щодо формату роботи

Тож у 2024 році формат віддаленої роботи може стати інструментом подолання кризи найму кадрів.

Також, одним із способів залучення нових співробітників є бонуси та переваги від компанії. Так, серед основних бонусів та переваг, компанії пропонують подарунки, гнучкий графік роботи, надання техніки для роботи, компенсація хобі, корпоративний психолог, медичне страхування, додаткові дні відпустки, корпоративні уроки англійської, безоплатні обіди, надання безкоштовного проживання, компенсація проїзду, корпоративний коуч, знижки на послуги і товари компанії.

Окрім цього, головним трендом 2023 і 2024 років військовий рекрутинг, який допомагає потрапити прямо у ту частину і на ту спеціальність, які обрав рекрут. Це пов'язано з тим, що окрім виключно бойових посад, є безліч цивільних: водії, логісти, програмісти, психологи, кухарі, бухгалтери. Так, на військові посади можна податись на таких сайтах як work.ua, robota.ua, thelobbyx.com. Такий формат допомагає не тільки цивільним людям потрапити туди, куди вони хочуть, але і військовим залучати максимально кваліфікованих спеціалістів.

Отже, головним трендом для цивільних вакансій буде максимально заохочення співробітників до офісної роботи за рахунок бонусів та переваг. В той же час буде продовжуватись військовий рекрутинг: все більше військових частин будуть розміщувати свої вакансії онлайн. Також в кожному місті буде відкриватись рекрутинговий центр, який буде займатись консультацією і супроводом кандидатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кузенкова Є. Майбутнє ринку праці: 13 ключових трендів у 2024 році [Електронний ресурс] / Євгенія Кузенкова – Режим доступу до ресурсу: https://www.work.ua/articles/analytics/3217/.